

**SUUNNITELMA KIUSAAMISEN
EHKÄISEMISEKSI
Nilakan yhtenäiskoulussa**

2012

KEITELE

Lähestymiskulma kiusaamisen ehkäisyyn NYK:ssa

Panostamme **ennaltaehkäisevään** toimintaan.

Kasvaminen on kuitenkin prosessi, jossa sattuu virheitä. Kiusaamiseen **puututaan aina** ja sitä **ei hyväksytä**. Jotta virheistä voisi oppia, pääpaino kiusaamisten selvittelyssä on siinä

- miten kiusaaminen saadaan loppumaan
- miten jatkossa toimitaan ettei kiusaamistilanteita enää tulisi (esim. Mitä sosiaalisia taitoja tulee harjoitella).

Erityisenä haasteena inklusiivisessa koulussa ovat oppilaiden sosiaalisten taitojen eriaikainen ja yksilöllinen kehittyminen sekä vaikeat elämäntilanteet. Tällöin koulun tulee yhteistyössä moniammatillisten asiantuntijoiden kanssa luoda järjestelmä, joka turvaa oppilaiden koulun käynnin ilman kiusaamisen pelkoa.

SUUNNITELMAN TAVOITE

Saada oppilaat ja huoltajat luottamaan koulun toimintaan siten, että

- kiusaamisesta uskalletaan aina ilmoittaa
- se pyritään selvittämään ilman kosto- tai lisäkiusauspelkoa

KEITTELE

ENNALTAEHKÄISY

JOKA PÄIVÄINEN TOIMINTA

KIVA

VERSO

PUUTTUMINEN JA RATKAISUKESKEIN
SELVITTÄMINEN

KIUSAAMISEN MÄÄRITELMÄ

KIVA koulun mukaan

” Kiusaaminen on sitä, kun **yhdele ja samalle oppilaalle** aiheutetaan **tahallaan ja toistuvasti paha mieltä** niin että hänen on vaikea puolustautua”

” Kiusaaminen on siis

- toistuvaa
- tahallista
- kohdistuu suhteellisen puolustuskyvyttömään lapseen tai nuoreen”

”Kiusaamisessa ei ole kysymys tasaväkisten välisestä konfliktista, riidasta tai tappelusta”

Kiusaaminen ryhmäilmionä

Kiusaamiselle on Salmivallin mukaan tyypillistä, että se tapahtuu yleensä ryhmässä ja perustuu ryhmän jäsenten keskinäisiin sosiaalisiin suhteisiin (Salmivalli 1998, 35).

Kiusaaminen ei ole pelkästään kiusaajan ja kiusatun välinen tapahtuma.

Kiusaamistilanteissa on tyypillisesti läsnä muitakin kuin kiusaaja ja uhri, ja muutkin kuin läsnä olevat ovat yleensä kiusaamisesta tietoisia. Salmivalli arvioi, että oppilailla on kiusaamisprosessissa erilaisia rooleja. Näitä rooleja ovat uhrin ja kiusaajan lisäksi kiusaajan apurit ja vahvistajat, uhrin puolustajat ja ulkopuoliset. Uhrin roolissa oleva oppilas joutuu systemaattisen ja toistuvan ahdistelun kohteeksi.

Kiusaaja on prosessin alkuunpanija, joka saattaa yllyttää tai pakottaa muita mukaan kiusaamiseen. **Apuri** on oppilas, joka menee helposti kiusaamiseen mukaan. **Vahvistaja** antaa kiusaajalle myönteistä palautetta, nauraa ja kannustaa kiusaamista. **Puolustaja** asettuu kiusatun puolelle ja yrittää tukea tai auttaa tätä. **Ulkopuolinen** pysyttelee kiusaamistilanteista sivummalla. Salmivalli huomauttaa, että rooleissa ei ole kyse persoonallisuuspiirteistä eikä pysyvistä ominaisuuksista; roolit syntyvät suhteessa ryhmän muiden jäsenten odotuksiin ja tarpeisiin, ja yksilö voi myös joutua tiettyyn rooliin tahtomattaan. Lapsi saattaa helposti toimia ryhmässä kiusaajan vahvistajana itse sitä tiedostamattaan tai haluamattaan. (Emt. 46-53.)

MITEN KIUSAAMISTAPAUKSISTA SAADAAN TIETÄÄ?

- Oppilas
- Kaverit
- Koti
- Henkilöstön valvonta, puuttuminen, ”tehotarkkailu”, keskustelut (LV/LO)
- Kouluhoitaja
- Kiusaamiskyselyt
- KIVA- koulu kyselyt ja niiden analysointi vuosittain

KEITELE

KUKA PUUTTUU JA SELVITTÄÄ?

Puuttuminen:

- Kiusaamisen havainnut/tietoonsa saanut henkilöstön jäsen

Selvittäminen:

1. Kirjauskoulussa tapahtuneesta kiusaamisesta
  1. Kodit mukaan
  2. Tukea sosiaalisiin taitoihin
2. KIVA tiimi
3. OHR tuki / tietoon poliisille

KEITELE

Lisää tietoa

- Koko suunnitelma
  - www.keitele.fi => palvelut => opetus ja koulutus => opetussuunnitelmat =>
- KIVA:
  - www.Kivakoulu.fi
- VERSO:
  - <http://www.ssf-ffm.com/vertaissovittelu/>

KEITELE